

Till
Hässelby-Vällingby stadsdelsnämnd

Tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Remiss från Kommunstyrelsen, Dnr 326-1366-2012

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden överlämnar förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen från Kommunstyrelsen.

Ulla Thorslund
stadsdelsdirektör

Ingrid Brännström
avdelningschef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har begärt yttrande från stadsdelsnämnden angående remissen om tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS, Dnr 326-1366/2012. Ärendet är skickat på remiss till samtliga stadsdelsnämnder och stadsledningskontoret. Remisstiden sträcker sig till den 1 december 2012.

I ärendet föreslås tydliggörande och vissa ändringar när det gäller ersättnings-system inom omsorgen med personer med funktionsnedsättning enligt LSS. Förvaltningen anser att det är angeläget med förtydliganden i enlighet med det som tas upp i ärendet och ställer sig i huvudsak positiv till de förändringar och tillägg som föreslås.

Bilaga; Angående remissen om tydliggörande av valfrihetssystem inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS

Ärendets beredning

Detta ärende har utarbetats inom socialtjänstavdelningen i samråd med ekonomiavdelningen. Rådet för funktionshinderfrågor har behandlat ärendet den 12 november 2012.

Bakgrund

Från och med 1 september 2009 tillämpas lagen om valfrihetssystem (LOV) för upphandling av enskilt drivna verksamheter inom boende och daglig verksamhet inom omsorgen om personer med funktionsnedsättning enligt LSS. Den första upphandlingen genomfördes 2009 med avtalsstart 1 januari 2010. Därefter har ytterligare upphandlingar genomförts av boende och daglig verksamhet. Under samma tid har stadsdelsnämnderna genomfört upphandling av verksamheter i egen regi enligt Lagen om offentlig upphandling (LOU).

Det ersättningssystem som gäller i form av pengsystem gäller alla verksamheter oavsett driftform och upphandlingsform.

Branschrådet för utförare av enskild regi, som har tecknat LOV-avtal med staden, har uppmärksammat stadsledningskontoret och socialförvaltningen på ett antal frågor som rör konkurrensneutralitet. Med anledning av detta föreslås i ärendet en del förtydliganden samt tillägg till avtal och förfrågningsunderlag.

Remissen i sammanfattning

I ärendet som nu sänts på remiss redovisas de regler och avtalsinnehåll som behöver förtydligas samt socialförvaltningens synpunkter och förslag till åtgärder och tillägg. Förvaltningen lämnar i detta ärende synpunkter på de områden som tas upp i remissen.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen är positiv till att särskilda tillämpningsanvisningar tas fram som tydliggör regler och avtalsinnehåll som är gemensamt vid upphandlingar enligt LOV och LOU. Samma regler ska självklart gälla även för verksamhet i egen regi. När det gäller redan pågående entreprenadavtal som upphandlats enligt LOU, kan de föreslagna förändringarna träda ikraft först i samband med att nya

upphandlingar genomförs såvida inte det finns utrymme för omförhandling i redan tecknade avtal.

Förvaltningen föreslår följande tillägg och förtydliganden utifrån de förslag som tas upp i ärendet.

Uppsägning av plats/tomgångsersättning

Utförare av boende och daglig verksamhet, oavsett regiform, erhåller ersättning med följande tillägg (kursiverat) *75% av beviljad ersättningsnivå, från den dag platsen sägs upp fram till att en plats tas i anspråk*, dock maximalt under 30 dagar. För utförare av bostad med särskild service för vuxna utgår minst 14 dagars tomgångsersättning. Detta bör förtydligas så att det även omfattar barnboende. I det fall ersättning ska utgå under minst 14 dagar bör en maximal tid om 30 dagar anges.

Öppettider daglig verksamhet

Det är av stor betydelse att det blir ett klargörande när det gäller öppettiderna i daglig verksamhet. Idag finns inte detta reglerat i avtalen men enligt gammal praxis sägs att den enskilde har rätt till daglig verksamhet minst 7 timmar per dag. Förvaltningen föreslår i likhet med socialförvaltningen att utföraren ska kunna erbjuda den enskilde daglig verksamhet 8 timmar per dag vid heltid, mellan kl 08.00 – 16.00 och vid behov mellan kl 07.00 – 17.00. Förvaltningen föreslår därutöver att daglig verksamhet vid behov ska kunna erbjudas mellan kl 07.00 – 18.00. Det finns idag platser i daglig verksamhet som står nära den öppna arbetsmarknaden och är förlagda till t ex affär, café där öppettiderna inte är begränsade till kontorstid.

Det är också viktigt att den dagliga verksamheten har öppet hela året, med undantag för två vardagar, för personalens planering av verksamheten. Om samtliga brukare har tagit ledigt i form av semester ska det dock vara möjligt att stänga verksamheten.

Momskompensation

Verksamheter i andra kommuner kan ansöka och bli godkända som utförare i stadens LOV-avtal. De ersätts idag på samma sätt som enskilda utförare och får därmed kompensation för momskostnader med 5,4% då detta ligger i LSS-pengen. Förvaltningen föreslår att detta ses över så att förutsättningarna för utförare blir likvärdiga.

Kostnader för mat – daglig verksamhet

Enligt nuvarande avtal är det utförarens ansvar såväl kostnadsmässigt som praktiskt att erbjuda den enskilde lunch vid deltagande i daglig verksamhet. Den enskilde betalar inget till utföraren utan betalar idag 26 kr i avgift per dag till staden. Idag ser behovet av att bli serverad lunch i daglig verksamhet väldigt olika ut. I en del verksamheter är det självklart att lunch serveras och många arbetstagare behöver också stöd vid matsituationen. I andra verksamheter som är mer förlagda till arbetsplatser har den enskilde ibland med sig egen matlåda, äter i personalrestaurangen etc. Behoven och förutsättningarna kring lunchen ser mycket olika ut. Med anledning av detta är det angeläget med en översyn.

Förvaltningen delar i huvudsak socialförvaltningens förslag som innebär följande;

- Avgiften för den enskilde 26 kr/dag tas bort.
- Utföraren ska vara skyldig att erbjuda lunch till de som så önskar.
- Utföraren har rätt att ta ut ett skäligt pris av de deltagare som begärt att bli serverade lunch. Priset för lunch ska regleras genom avtal med staden.

Priset för lunch föreslås regleras genom avtal med staden. Förvaltningen anser att det är viktigt att detta sker centralt i staden och att ansvaret inte läggs på stadsdelsförvaltningarna. Det är viktigt att likställighetsprincipen råder i staden och att lunchkostnaderna blir rimliga för den enskilde. Det får ej heller innebära ett ökat administrativt arbete på stadsdelen.

Ersättning – korttidshem för barn, ungdomar och vuxna.

Det finns behov av förtydligande i LOV-avtalet när den enskilde endast befinner sig på korttidshemmet en viss del av ett dygn. Förvaltningen ställer sig i huvudsak positiv till det förslag som socialförvaltningen föreslår vilket innebär följande;

”Närmast anhörig/god man bokar vistelse hos utföraren i enlighet med den omfattning som anges i beställningen. Om en plats endast utnyttjas del av dygn debiteras halv dygnskostnad. Utföraren ska omgående meddela beställaren om en boende avlidit. Dödsdagen räknas som uppsägningsdag. Ersättning utgår med 75% av beviljad ersättningsnivå, från det att platsen sägs upp till att en plats tas i anspråk, dock maximalt 30 dagar.”

Förvaltningen invänder mot att ersättning ska utgå under maximalt 30 dagar och anser att 15 dagar är tillräckligt. Beslut om korttidsvistelse omfattar vanligtvis 1 helg var 3:e eller var 4:e vecka. Det bör vara rimligt att ersättning utgår med 75% under faktiskt antal dagar inom maximalt 15 dagar.

Lokalschablon

Det råder idag skillnader när det gäller förutsättningarna för lokalschablonen i ersättningssystemet för daglig verksamhet. Lokalkostnader för verksamheter i egen regi och för entreprenader ingår inte i LSS-pengen utan hanteras av stadsdelsnämnden som betalar de faktiska kostnaderna för verksamhetens lokaler.

Enskilda verksamheter erhåller en lokalschablon som ligger inbakad i LSS-pengen. Med tanke på att en del verksamheter är arbetslivsinriktade och platserna är förlagda till olika företag finns inte behovet av lokal på samma sätt som för andra verksamheter där behovet av anpassade lokaler är stort och många gånger dyrt. Behovet av lokalschablon varierar således mellan olika verksamheter. Det är angeläget att detta ses över så att lokalschablonen motsvarar de behov som råder i praktiken.
